



## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

**Serhat EREN**  
**Diyarbakır Milletvekili**

31 Temmuz 2026 tarihinde İzmir Adnan Menderes Havalimanı'nda, Irak Kürdistan Bölgesi'nin Duhok kentine bağlı Şêxan bölgesinden gelen Êzîdî Rasho ailesinin pasaport kontrolü sırasında gözüaltına alındığı basına yansımıştır. Ailenin, 4 yaşındaki çocukları Alveer Rasho'nun epilepsi hastalığının tedavisi amacıyla Avrupa'ya gitmeye çalıştığı, vizelerinin sahte olduğu iddiasıyla anne Şahbaz Rasho, baba Araz Rasho ile 4 ve 6 yaşlarındaki iki çocuğun gözüaltına alındığı belirtilmiştir.

Basına yansıyan bilgilere göre baba Araz Rasho, "resmi belgede sahtecilik" suçlamasıyla tutuklanarak cezaevine gönderilmiş, anne Şahbaz Rasho ile 4 ve 6 yaşlarındaki iki çocuk ise Harmandalı Geri Gönderme Merkezinde idari gözetim altına alınmıştır. Ailenin avukatı tarafından yapılan açıklamalarda, 4 yaşındaki Alveer Rasho'nun epilepsi hastası olduğu ve düzenli tedaviye ihtiyaç duyduğu, çocuğun uzman bir çocuk nöroloğu tarafından takip edilmesi yönündeki taleplerin karşılanmadığı ileri sürülmüştür. Anne ve çocukların Türkçe bilmedikleri, Kürtçe konuştukları ve geri gönderme merkezinde tercüman hizmetine erişimde sorun yaşadıkları da belirtilmiştir.

6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu, idari gözetime alternatif olarak belirli bir adreste ikamet etme, bildirimde bulunma ve aile temelli geri dönüş gibi yükümlülüklerin uygulanmasına imkan tanımaktadır. Ailenin avukatı, anne ve çocukların kalabilecekleri sabit bir adresin idareye bildirildiğini ve denetime açık olduklarının iletildiğini açıklamıştır. Buna rağmen 4 ve 6 yaşındaki iki çocuğun anneleriyle birlikte geri gönderme merkezinde tutulmaya devam edildiği belirtilmektedir.

Çocukların herhangi bir suç isnadının tarafı olmadığı gözetildiğinde, göç ve ikamet statülerinden kaynaklanan işlemlerde çocuğun yüksek yararının öncelikli olarak değerlendirilmesi, özgürlüğü kısıtlayan tedbirlerin son çare olarak ele alınması, sağlık hizmetlerine kesintisiz erişimin sağlanması ve her çocuk bakımından bireysel değerlendirme yapılması gerekmektedir.

### **Bu bağlamda;**

1. Şahbaz Rasho ile 4 ve 6 yaşlarındaki çocuklarının Harmandalı Geri Gönderme Merkezinde idari gözetim altında tutulmalarının hukuki ve somut gerekçeleri nelerdir?

BEJALAN

2. Çocukların yüksek yararı ilkesi doğrultusunda anne ve iki çocuk hakkında ayrı ve bireysel bir değerlendirme yapılmış mıdır? Yapılmışsa hangi ölçütler esas alınmıştır?
3. Anne ve çocukların kalabilecekleri sabit bir adresin idareye bildirildiği iddiası doğru mudur? Doğruysa, 6458 sayılı Kanunda düzenlenen belirli bir adreste ikamet ve düzenli bildirim gibi idari gözetime alternatif tedbirlerin uygulanması neden yeterli görülmemiştir?
4. Epilepsi hastası olduğu belirtilen 4 yaşındaki Alveer Rasho, geri gönderme merkezine kabul edildiği tarihte sağlık muayenesinden geçirilmiş midir? Çocuğun hastalığı ve kullandığı ilaçlar kayıt altına alınmış mıdır?
5. Alveer Rasho'nun çocuk nörolojisi uzmanı tarafından muayene edilmesi ve düzenli olarak takip edilmesi sağlanmış mıdır? Sağlanmamışsa gerekçesi nedir?
6. Çocuğun mevcut sağlık durumunun geri gönderme merkezinde tutulmaya elverişli olup olmadığı konusunda uzman hekim değerlendirmesi yapılmış mıdır?
7. Şahbaz Rasho ve çocuklarına idari gözetim kararları, hukuki durumları ve başvuru yolları anlayabilecekleri bir dilde bildirilmiş midir? Harmandalı Geri Gönderme Merkezinde Kürtçe tercüman hizmeti sağlanmakta mıdır?
8. Harmandalı Geri Gönderme Merkezinde 19 Ağustos 2026 tarihi itibarıyla annesi veya babasıyla birlikte tutulan 18 yaşından küçük kaç çocuk bulunmaktadır? Bunların kaç 0-6, 7-12 ve 13-17 yaş grubundadır?
9. 2020-2026 yılları arasında Türkiye genelindeki geri gönderme merkezlerinde ebeveynleriyle birlikte idari gözetim altında tutulan çocukların yıllara göre sayısı nedir? Bu çocukların ortalama ve en uzun idari gözetim süreleri ne kadardır?
10. Aynı dönemde çocuklu aileler hakkında idari gözetim yerine 6458 sayılı Kanunun 57/A maddesinde düzenlenen alternatif yükümlülüklerin uygulanmasına kaç kez karar verilmiştir?
11. Geri gönderme merkezlerinde bulunan kronik hastalığı olan çocukların tespiti, uzman hekimlere erişimi, ilaçlarının temini ve düzenli sağlık takibi için hangi usuller uygulanmaktadır?
12. Çocukların göç statüleri nedeniyle kapalı geri gönderme merkezlerinde tutulmasının önlenmesi ve çocuklu aileler bakımından özgürlüğü kısıtlamayan alternatiflerin öncelikli hale getirilmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?